

**POLSKA
RZECZPOSPOLITA
LUDOWA**

**URZĄD
PATENTOWY
PRL**

OPIS PATENTOWY 97599

Patent dodatkowy
do patentu _____

Zgłoszono: 23.04.75 (P. 179874)

Pierwszeństwo: _____

Zgłoszenie ogłoszono: 27.03.76

Opis patentowy opublikowano: 15.03.1979

MKP B63b 35/20

Int. Cl². B63B 35/20

CZYTELNIA

Urzędu Patentowego
Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej

Twórcy wynalazku: Jan Łabinowicz, Janusz Wysocki, Marek Gzel,
Bolesław Rudzki

Uprawniony z patentu: Przedsiębiorstwo Połowów i Usług Rybackich „Kuter”,
Darłowo (Polska)

Sposób dokonywania połowów i układ połowowy do stosowania tego sposobu

Przedmiotem wynalazku jest sposób dokonywania połowów przez statek rybacki skonstruowany do poławiania z burty i pokładowy układ połowowy do stosowania tego sposobu.

Powszechnie znany jest sposób dokonywania połowów polegający na tym, że statek rybacki poławiający z burty wydaje i wybiera narzędzie połowu przez burtę zaopatrzoną w stosowny osprzęt, a więc w koźły z blokami na liny w części dziobowej i rufowej. Liny trałowe wychodzą z tych bloków i spięte są ze sobą specjalną klamrą usytuowaną na wysokości nadburcia za koźłem rufowym. Statek trałuje więc wlokąc zestaw połowowy podwieszony u burty łowczej, w wyniku czego, dla zachowania obranego kierunku ruchu, musi mieć zawsze wychylony ster w stronę przeciwną do tej burty, wykorzystując na trałowanie jedynie siłę ciągu pomniejszoną o opór wody działającej na ster. Manewrowość statku znajdującego się pod trałem jest z powyższych względów bardzo ograniczona, zaś podczas wydawania i wybierania sprzętu, kiedy to maszyna główna jest unieruchomiona i statek stoi w dryfie, praktycznie jest równa zero.

Znany jest sposób dokonywania połowów z rufy statku rybackiego skonstruowanego do poławiania tą techniką, polegający na wydaniu narzędzi za rufę poprzez specjalną pochylnię, dokonywaniu trałowania narzędziem zamocowanym nad rufą i wybraniu zestawu sieciowego przez tę pochylnię. W fazie rozjeżdżania sieć znajduje się również za rufą statku. Nad wykonaną w rufie statku pochylnią znajduje się konsola z podwieszonym na niej systemem bloków pomocnych przy dokonywaniu połowów. Podczas trałowania bloki te przenoszą główny ciężar lin trałowych i podwieszonego na nich zestawu narzędzi połowu.

Do głównych zalet dokonywania połowów z rufy należą: wykorzystanie całej siły ciągu statku dla prowadzenia pod wodą zestawu połowowego, stałe zanurzenie śruby, znaczna manewrowość statku pod trałem oraz możliwość wydawania i wybierania narzędzi połowu bez stawiania w dryf.

Celem wynalazku jest opracowanie sposobu dokonywania połowów z rufy przez statek skonstruowany do poławiania burtą i układu pozwalającego na stosowanie tego sposobu.

Nieoczekiwanie stwierdzono, że cel ten można osiągnąć przez kompilację znanych środków technicznych i w odpowiednim układzie oraz bez zmian konstrukcyjnych samego burtowego statku rybackiego.

Sposób według wynalazku polega na wydaniu narzędzi połowu z burty bez korzystania z typowego dla statków burtowych osprzętu burty łowczej, przemieszczeniu narzędzi i lin za rufę, utrwaleniu lin trałowych na rufie oraz dokonaniu trałowania z rufy. Wybieranie sprzętu polega na przemieszczeniu lin i sieci w wodzie do burty statku oraz wybraniu jej na pokład również bez pomocy osprzętu burty łowczej.

Układ do stosowania sposobu według wynalazku składa się z systemu roli i bloków oraz usytuowanej ponad rufą statku konsoli służącej do podwieszania tych bloków i przeniesienia obciążeń lin trałowych podtrzymujących narzędzie połowu oraz spełnienia funkcji klamry spinającej lub utrwalającej liny trałowe.

Sposób według wynalazku przedstawiony jest w następujących przykładach wykonania.

Przykład I. Statek poławia włokiem. Liny trałowe są wyprowadzone poprzez system roli prowadzących i kierunkowych poziomych i skośnych ponad rufową część nadburcia, gdzie z bloków pojedynczych lub podwójnych schodzą do toni wodnej lub też, gdzie poza tymi blokami dostępne są ich końcówki. Narzędzie połowu wydawane jest z burty bez użycia kozłów, statek dryfuje ustawiony bokiem do kierunku fali. Po wydaniu sieci, słomiaki, mniej więcej w połowie ich długości, podczepiane są do burty i statek powoli zaczyna rozjeżdżać sieć. Wolne końce słomiaków podczepia się od zewnątrz konsoli do końcówek lin stalowych wchodzących z bloków pojedynczych, po czym, gdy statek zwalnia już słomiaki, sieć przemieszczana jest za rufę. Następnie podczepia się rozpornice i wypuszcza liny stalowe zatapiając narzędzie połowu na zamierzoną głębokość. Statek prowadzi trałowanie z rufy według zasad typowych dla rufowców. Wybieranie narzędzia połowu po zakończeniu trałowania polega na podciągnięciu zestawu sieciowego do konsoli i podwieszenia na niej rozpornic. Następnie wychodzące z kabestanów windy trałowej lub windy sieciowej końcówki lin podciągowych podłącza się od zewnątrz konsoli do końcówek słomiaków, te uwalnia od lin stalowych, po czym statek staje w dryf a sieć przemieszcza się w stronę burty i jest wybierana z pominięciem kozłów.

Przykład II. Statek poławia tuką. Liny stalowe są prowadzone identycznie jak w przykładzie I, z tym, że na konsoli przechodzą one przez blok podwójny, jedna nad drugą. Statek wydający tukę stoi w dryfie i zamocowane do burty słomiaki z jednego skrzydła tuki podłącza od zewnątrz konsoli do wolnych końcówek lin stalowych. W tym czasie na drugi statek podawana jest rzutka ze słomiakami drugiego skrzydła tuki. Statek wydający sieć zwalnia słomiaki, podczas gdy drugi statek podłącza swoje słomiaki do końcówek lin stalowych. Oba statki ruszają wypuszczając liny stalowe na stosowną długość, po czym trałują w sposób typowy dla statków poławiających z rufy. Wybieranie tuki odbywa się w odwrotnej kolejności, przy czym statek wybierający po ustawieniu się w dryf podciąga sieć do burty, po podłączeniu do końcówek słomiaków lin podciągowych wychodzących z kabestanów windy trałowej lub sieciowej.

Układ według wynalazku zilustrowany jest w przykładzie wykonania na rysunku, na którym fig. 1 przedstawia statek w widoku z góry z zaznaczeniem przebiegu lin trałowych, fig. 2 — ten sam układ w widoku z boku z wyrwaną burcią łowczą, zaś fig. 3 — konsolę z blokami w widoku od rufy statku burtowego.

Do połowy długości burty łowczej 1 układ połowowy jest klasyczny dla statków poławiających burcią. Na wysokości miejsca w którym na statku konwencjonalnym usytuowany jest kozioł rufowy, znajduje się w układzie według wynalazku rola podwójna 2 prowadząca liny trałowe do skośnie ustawionych dalej podwójnych roli kierunkowych 3, odchylających liny trałowe 9 ku górze w kierunku bloków 4. Nad rufą, korzystnie przymocowana do przedostatniego wręgu, usytuowana jest konsola 5, na przykład w postaci odwróconej litery U, na której w stosownych otworach lub przesuwnie podwieszone są bloki 4 pojedyncze lub podwójne. Do konsoli 5 umocowane są uchwyty 8 służące do podwieszania rozpornic i końcówek lin. Liny trałowe 9, wychodzące ze skośnych roli kierunkowych 3, wprowadzone są do bloków 4 pojedynczych lub podwójnych, w zależności od potrzeb wynikających z połowów włokiem lub tuką.

Sposób i układ według wynalazku może być stosowany na wszystkich typach statków rybackich skonstruowanych do połowów z burty, mających wolną, niezabudowaną rufę. Stosowanie wynalazku nie wymaga zmian konstrukcyjnych statku a jedynie usytuowania konsoli i usunięcia kozłów, co jest możliwe do wykonania w każdych warunkach warsztatowych.

Zastrzeżenia patentowe

1. Sposób dokonywania połowów przez konwencjonalny statek rybacki skonstruowany do poławiania z burty, polegający na wydaniu narzędzi połowu z burty łowczej i wybraniu ich przez tą burzę po dokonaniu trałowania, z n a m i e n n y t y m, że wydaną sieć przemieszcza się podczas jej rozjeżdżania za rufę statku, nad rufą mocuje liny trałowe i w takim położeniu dokonuje trałowania, po czym po podniesieniu sieci od strony rufy przemieszcza znajdujące się w wodzie narzędzie w kierunku burty łowczej.

2. Układ do dokonywania połowów, składający się z systemu roli kierunkowych i prowadzących liny trałowe od windy trałowej wzdłuż burty łowczej w stronę części rufowej statku, z n a m i e n n y t y m, że w pobliżu nadburcia części rufowej znajduje się podwójna rola prowadząca (2), za nią ustawiona skośnie podwójna rola kierująca (3), zaś nad rufą statku usytuowana jest konsola (5) z podwieszonymi na niej pojedynczymi i/lub podwójnymi blokami (4).

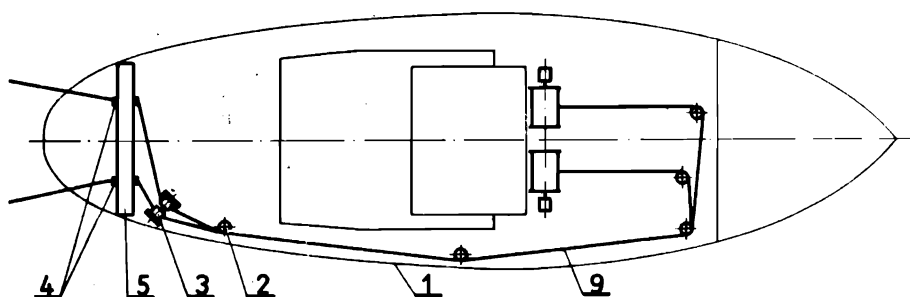

Fig.1

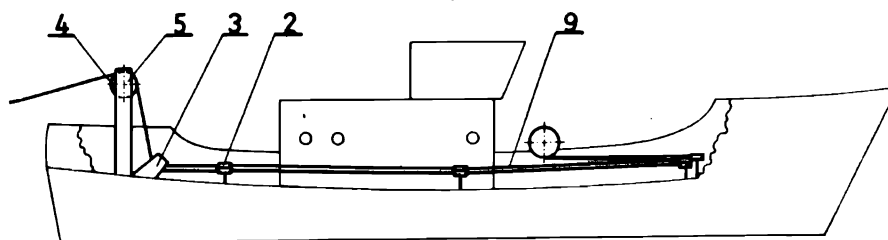

Fig.2

97 599

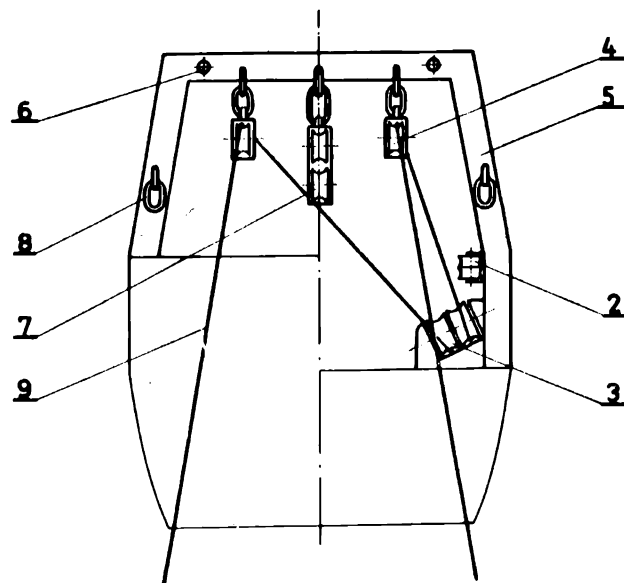

Fig3